

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz (przewodniczący)

SSN Monika Koba

SSN Anna Owczarek (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa E. Sp. z o.o. w W.
przeciwko M. B.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 28 lutego 2019 r.,
zażalenia pozwanego na wyrok Sądu Okręgowego w W.
z dnia 28 czerwca 2018 r., sygn. akt XI Ga (...),

**uchyla zaskarżony wyrok, pozostawiając rozstrzygnięcie
o kosztach postępowania zażaleniowego Sądowi, który wyda
orzeczenie kończące postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w W. w sprawie z powództwa E. sp. z o.o. z siedzibą w W. przeciwko M. B. o zapłatę wyrokiem z dnia 28 czerwca 2018 r. uchylił wyrok Sądu Rejonowego w W. z dnia 22 września 2017 r. i przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania. Jako podstawę kasatoryjną wskazał nierozpoznanie istoty sprawy (art. 386 § 4 k.p.c.).

Pozwany wniósł na podstawie art. 394¹ § 1¹ k.p.c. zażalenie na powyższy wyrok w całości. Zarzucając naruszenie art. 386 § 4 k.p.c. poprzez błędne zastosowanie, pomimo zaistnienia podstaw do wydania wyroku rozstrzygającego

co do istoty sprawy, oraz art. 382 k.p.c. na skutek zaniechania przez Sąd drugiej instancji rozstrzygnięcia sprawy w oparciu o wystarczający w tym zakresie materiał dowodowy.

Sąd Najwyższy zważył:

Zgodnie z art. 394¹ § 1¹ k.p.c., zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje w razie uchylenia przez sąd drugiej instancji wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Zażalenie to jest szczególnym rodzajem środka zaskarżenia, a kognicja Sądu Najwyższego nie wkracza w merytoryczne kompetencje sądu drugiej instancji rozpoznającego apelację. Zażalenie przewidziane w art. 394¹ § 1¹ k.p.c. nie jest bowiem środkiem prawnym służącym kontroli materialno-prawnej podstawy orzeczenia, która może być przeprowadzona wyłącznie w postępowaniu kasacyjnym. Sąd Najwyższy bada jedynie przesłanki przewidziane art. 386 § 4 k.p.c., t.j. czy sąd drugiej instancji prawidłowo zakwalifikował określoną sytuację procesową jako odpowiadającą przyjętej podstawie orzeczenia kasatoryjnego i odpowiednio oddał zażalenie, albo uchył zaskarżony wyrok przekazując tym samym sprawę sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 2 października 2014 r., IV CZ 54/14 oraz z dnia 26 września 2014 r., IV CZ 49/14 - nie publ.). W tym stanie rzeczy zarzut uchybienia treści art. 382 k.p.c. nie poddaje się kontroli i nie może być skuteczną podstawą oceny prawidłowości rozstrzygnięcia.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 386 § 4 k.p.c., poprzez nieprawidłowe zastosowanie podstawy kasatoryjnej, wskazać należy, że zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury i piśmiennictwa do nierozpoznania istoty sprawy w rozumieniu powyższego przepisu dochodzi wówczas, gdy rozstrzygnięcie sądu pierwszej instancji nie odnosi się do tego, co było przedmiotem sprawy, gdy zaniechał on zbadania materialnej podstawy żądania albo merytorycznych zarzutów strony, błędnie przyjmując, że istnieje przesłanka materialnoprawna lub procesowa unicestwiająca roszczenie, w szczególności polegająca na braku legitymacji procesowej stron (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 2012 r., IV CZ 156/12; z dnia 6 grudnia 2013 r., I CZ 90/13 - nie publ.). Tak rozumiana podstawa kasatoryjna nie zachodziła. Sąd drugiej instancji w motywach rozstrzygnięcia szczegółowo odniósł się do ustaleń faktycznych Sądu

pierwszej instancji oraz dowodów przeprowadzonych przed tym Sądem. Wskazał, że podczas ponownego rozpoznawania sprawy powinny być wyjaśnione kwestie daty, w której po stronie pozwanej powstał obowiązek zwrotu przedmiotu najmu, a w razie przyjęcia, iż mało to miejsce w dniu 14 lutego 2012 r. dodatkowo wyjaśnienia przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej. Sąd dokonał również warunkowej, własnej prawnej oceny okoliczności sprawy, różniącej się od stanowiska wyrażonego w zaskarżonym orzeczeniu. Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał, że niewyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy nie jest równoznaczne z nierozpoznanie jej istoty (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2014 r., I CZ 18/14, z dnia 17 czerwca 2015 r., I CZ 47/15 oraz z dnia 29 kwietnia 2015 r., V CZ 16/15, z dnia 10 listopada 2016 r., IV CZ 63/16 - nie publ.). Wady orzeczenia wydanego przez Sąd pierwszej instancji, niepełna podstawa faktyczna warunkująca prawidłowość zastosowania prawa materialnego nie uzasadniały zatem uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Z tych względów Sąd Najwyższy uwzględnił zażalenie i na podstawie art. 398¹⁵ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. uchylił zaskarżony wyrok, pozostawiając rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego Sądowi, który wyda orzeczenie kończące postępowanie w sprawie (art. 108 § 2 w zw. z art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398²¹ k.p.c.).

jw